

Juhised distantsõppe korraldamiseks

10. detsember 2020

Distantsõppe rakendamisel üldhariduskoolides peab arvestama järgmiste põhimõtetega.

Perioodil, mil koolihooned on õppijatele suletud, võib korraldada distantsõpet. Tuleb tagada õpilase õigus õppida ja saada teavet koolis toimuva õppe korralduse kohta vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi PGS) § 55. Samuti tuleb lähtuda sellest, et kooli poolt juhendatud tegevuse osakaal oleks suurem kui iseseisval õppimisel (PGS § 22 lõige 2).

Juhendatud õpet võib korraldada e-õppena kooli määratud viisil (PGS § 24 lõige 5). Lisaks sätestavad riiklikud õppekavad võimaluse korraldada õpet virtuaalses õppekeskkonnas, kus osalevad nii õpilane kui õpetaja.

Distantsõppe rakendamisel tuleb kõigile õpilastele tagada arenguks sobiv **õppekeskkond ja võimalus saada juhendatud õpet**. See tähendab, et koolipidaja peab kindlustama õppeks vajalikud vahendid, sealhulgas arvutid või muud tehnoloogilised vahendid. Vajadusel tuleb õpilased vahenditega varustada.

Selged juhised

Elektroonilisi lahendusi kasutades ei tohi tekkida olukorda, kus õpilastele üksnes jagatakse õppeülesanded kätte ning määratakse tähtaeg, millal need tuleb kokkulepitud keskkonnas esitada. Distantsõppe olukorras tähendab juhendatud õpet seda, et kokkulepitud veebikeskkonnas toimub igapäevane õpilastega suhtlemine, neile uute õppeteemade vahetu selgitamine ning õpijuhiste ja tagasiside andmine.

Iseseisvaks õppimiseks tuleb õpilastele anda **selged õpijuhised**, kust, mida ja kuidas õppida, milliseid õpistrateegiaid kasutada, kust leida lisamaterjale ja õppimisele tuge. Samuti tuleb anda tagasisidet selle kohta, mis õnnestus hästi, millised olid vead ja millest need võivad olla tingitud ning mida teha selleks, et vigu parandada ja õpitavast paremini aru saada.

Õpilastele peab olema tagatud võimalus individuaalseks suhtluspõhiseks juhendamiseks ja tagasisideks.

Tasakaalu leidmine

Distantsõppe puhul on oluline jälgida, et ekraani ees veedetud aeg ei kujuneks liiga pikaks. Veebikeskkonna kaudu tundide läbiviimise eesmärgiks on õpetaja ja õpilaste vahelise kontakti hoidmine ning juhendatud õppe tagamine. Seejuures peaksid õpetajad püüdma leida tasakaalu vahetult veebitunnis toimuvate õppetegevuste ning ekraanivälise teadmiste ja oskuste omandamise vahel.

Eelistatavalt **ei tohiks veebitund olla pikem** kui 20 minutit 1. - 6. klassi õpilastele ning kuni 50 minutit 7. - 12. klassi õpilastele. On soovitatav, et õpetaja kohtuks õpilastega lühidalt iga õppetunni alguses või kindlal ajal õppepäeva jooksul: see võimaldab sõnastada õppimise eesmärgid, jälgida õpilaste osalemist tunnis ning vastata küsimustele.

Distantsõppe ajal tuleb **kodutööde andmisel** lähtuda põhimõttest, et õpilane ei pea iseseisvalt õppima uut sisu, vaid kordama ja kinnistama õpitut. Kodutöö peab olema õpilasel iseseisvalt tehtav, mitte nõudma pidevat abi vanemalt. Nooremate klasside puhul võib kool otsustada distantsõppe ajal kodutöödest loobuda.

Vaimne ja füüsiline tervis

Oluline on **jälgida õpilaste vaimset tervist**. Kool peab tagama, et iga õpilasega oleks loodud kontakt ja pöörama õpilastega suhtlemisele suuremat tähelepanu kui tavaolukorras. Soovitav on korraldada klassijuhatajatunde tavapärasest sagedamini ja reageerida õppes puudumisele võimalikult kiiresti. Kohaliku omavalitsuse üksus peab olema valmis pakkuma võimalikku abi õigusaktides sätestatud korra kohaselt.

Lisaks vaimsele tervisele on oluline pöörata **tähelepanu ka õpilaste füüsilisele tervisele**. Õpe tuleb planeerida nii, et vaimne õppetegevus ning liikumispausid ja -tegevus oleksid koolipäeva vältel tasakaalus.

Hariduslike erivajadustega õpilaste õpe võib toimuda vastavalt kehtivatele piirangutele koolis kontaktõppena, arvestades õpilaste individuaalset õppimissuutlikkust ja neile tõhustatud või eritoe tagamise vajadust, mida kodustes oludes pakkuda ei suudeta. Seejuures on vaja luua õppimiseks keskkond, kus oleksid tagatud meetmed võimaliku nakkusohu ennetamiseks ja õpilaste hajutamiseks. Haridusliku erivajadusega õpilased võib viia distantsõppele vaid juhul, kui õpetaja on hinnanud selle mõistlikuks ja lapsevanem andnud oma nõusoleku.

Osapoolte vastutus

Distantsõppe korraldamine ei saa langeda õpilase perele. Lapsevanemad peavad olema teadlikud sellest, kuidas kool plaanib distantsõppe korraldada ja milline on lapsevanema vastutus distantsõppe olukorras oma lapsele koolikohustuse täitmiseks võimaluste loomisel (PGS § 11).

Asjakohased on koolipoolsed kokkulepped vanematega ning soovitusel, kuidas lapse õppimist kodus toetada (kindel päevakava lapsele, õppimiseks ettenähtud kindel aeg ja koht, õppevahendite olemasolu ning tagatud ohutusnõuded jm). Lapsevanemat ja õpilast aitavad selged juhendid, kuidas saada juurdepääs e-õppe keskkondadele ja -materjalidele, kuidas osaleda veebitundides jms.

Distantsõppe ei vabasta kooli teiste PGS-ist tulenevate ülesannete täitmisest. Tagada tuleb tugiteenuste ja teiste **teenuste kättesaadavus**, läbi mõelda, kuidas tagatakse **õpilaste toitlustamine** ning **õpilaskodu kasutamise võimalus** nendele õpilastele, kelle kodune olukord mingil tingimusel ei võimalda teistsugust lahendust kasutada.

Virtuaalselt toimivas õppe korraldamisel tuleb koolidel tagada andmekaitset reguleerivate õigusaktide nõuete täitmine. Koolis peavad olema kokku lepitud õppeks sobivad veebikeskkonnad, kehtestatud andmete töötlemise põhimõtted ja kirjeldatud infoturbe- ning andmekaitsealased riskid ning meetmed nende maandamiseks. Kui tekib kahtlusi isikuandmete töötlemise nõuete rakendamise osas, tuleb ühendust võtta andmekaitse spetsialistiga. Palume järgida Andmekaitse Inspeksiooni 07.10.2020 ringkirjas kehtestatud põhimõtteid distantsõppe läbiviimisel.

Distantsõppe korraldamise alused, tingimused ja kord tuleb sätestada kooli kodukorras, päevakavas ja õppekavas. Vajalike dokumentide kohta leiab ülevaate 5. novembril saadetud [distantsõppe korraldamise juhise](#)st.